

igaa, at her er blevet udtalt ſaa ringeagtende Domme, ikke alene om de fra Landboforeningerne indkomne Andragender, men om Landboforeningerne ſelv, at jeg deri finder yderligere Anledning til at faſtholde mit Forſlag, for at Thinget kan faae Leilighed til at tilkjendegive, om det tiltraeder diſſe Domme eller ikke. Jeg ſkal gjøre opmærksom paa, at Vædringsforſlaget forſaa vidt er en Tilflutning til Landboforeningernes Udtalelſer, ſom det indeholder en Anerkjendſe af, at en Reviſion af Lyende-Loven er ønskelig, hvilket er Hovedpunktet i Landboforeningernes Andragender, og idet mit Forſlag ikke gaar videre, har det bortſjernet alle de Indvendinger ſom ere blevne reiste mod det mere ſpecielle Indhold af diſſe Andragender. Forinden jeg imidlertid gaar over til Sagen ſelv, ſkal jeg tillade mig at dvæle lidt ved nogle temmelig perſonlige Bemærkninger, der fremkom igaa. Det ærede Flertal ſtræber jo hen mod parlamentariske Tilſtande. Jeg har nu anſet det for god parlamentarisk Takt, at man ikke i Forhandlingerne indblandede Uttringer om Modſtanderens Perſonlighed og allermindſt om hans private Forhold. Jeg har ligeledes anſet det for god parlamentarisk Takt, at Flertallet var dobbelt forſigtigt og henſynsfuldt overfor Mindretallet, fordi Mindretallet er ſaa uheldigt ſtillet, at ſin virkelige Ret er det ikke iſtand til ſelv at ſtaffe Gyldighed. Det ærede Flertal taler i Forſamlingens Navn, uagtet det kun udgjør noget over Halvdelen af Forſamlingen. Det taler i Landsdeles Navn, der ikke have en eneſte Repræſentant i Flertallet og aldeles ikke føle ſig repræſenterede af Flertallet. Det tager Beſlutninger paa Mindretals ſaavelſom paa egne Begne, fordi den Form, hvorunder Forſamlingens Beſlutninger maa træffes, gjør diſſe ubeluffende afhængige af Flertallet, uden at Mindretallet dog derved kan tabe ſin naturlige Ret til forholdsvis Indflydſe; kun er denne Rets Gaandhævelse anbetruet til Flertallets Retfærdighed. Mindretallets virkelige Ret kan ikke berøves det; men naar Flertallet ikke har ſaa megen Retfærdighedsfølelſe overfor Mindretallet, at det ſelv vil reſpekttere Mindretallets Ret, ſaa er dette fuldstændig værgeløſt prægivet Magten. So mere dette er Tilfældet, deſmere ſynker Flertallets egen Magt ned til at blive den ligefrem raa, brutale Magt, og deſor er jeg fuldstændig forviſet om, at ethvert Flertal, der har Agtelſe for ſig ſelv, vil ogſaa have Agtelſe for ſine Forpligtelſer ligeoverfor Mindretallet. Denne Opfattelſe, ſom jeg her hævder overfor det nuværende Flertal, har jeg altid hævdet overfor et hvilketſomhelſt Flertal i denne Sal, alſaa ogſaa overfor Flertal fra en ganſke anden Side. Der er imidlertid ikke ſaa ſjældent i den ſenere Tid — jeg tør ſige, navnlig mod mig temmelig ofte — fremkommet Udtalelſer paa det Gebet, hvilket jeg har betegnet ſom liggende udenfor god parlamentarisk Takt. Jeg ſværmer ikke for Gædeſtoffen, men der er Intet i

mit private Liv, ſom ſkyr Lyſet, naar man med virkelig Kjendſkab til det vil fremſtille det med Sandhed; men jeg frabæder mig, at man ſlæber det i Snaſjet og overlader til mig at vadſſe det rent.

Formanden: Det er mit Haab, at det ærede Medlem har Ret, naar han har troet at finde nogle perſonlige, efter hans Mening ondfkabsfulde Betydninger til hans private Forhold, i hvad der blev udtalt igaa, men ſkulde det være Tilfældet, er dette meget beſlageligt, og for den Taleres Bedkommende, ſom maatte have gjort ſig ſkyldig deri — hvad jeg ikke haaber har været Tilfældet — fortjener det Paatale. Jeg vil haabe, at det ærede Medlem vil finde Anledning til ikke at forfølge denne Sag videre.

Jagd: Jeg anerkjender den høitærede Formands alvorlige Stræben efter med Retfærdighed og Faſthed at værgede Medlemmerne i den Retning, her er Tale om, og hvad jeg udtalte, er heller ikke bygget paa mangelfuld Anerkjendſe af den høitærede Formands Beſtræbelſe i ſaa Henseende; men jeg erkjender, at det er vanſkeligt under Diskuſſionens Varme at holde Udtalelſer indenfor den Grænſe, at de ikke paa fornærmelig Maade kunne ſtreife ind paa det private Liv, ſaaledes ſom Tilfældet var igaa. Jeg tvivler ikke om, at den høitærede Formand ikke har opfattet det ſaaledes, og jeg ſkal i alt Fald berøre det Dmtalte ſaa løſt, at den høitærede Formand ikke ſkal finde Anledning til at blande ſig deri. Der blev iblandt andet talt om mit Forhold til mit Lyende og mine Dagleiere, alſaa et rent privat Forhold. Det var det ærede Medlem for Veile Amtſ 3die Valgkreds (Th. Nielsen), ſom ſtreifede ind derpaa, og det er ikke første Gang, han har gjort Sigen. Jeg ſkal da ſige ham, at, derſom han vil tage Valgliſterne fra ethvert Valg, hvor jeg er bleven valgt i min Hjemſtaavn, og ſammenligne dem med ſine egne Valgliſter, ſaa ſkal jeg garantere ham, at han blandt mine Vælgere vil finde et forholdsvis større Antal af mit tidligere Lyende og Dagleiere, end han blandt ſine Vælgere vil finde af ſit Lyende og ſine Dagleiere. Jeg ſkal dernæſt gjøre ham opmærksom paa, at, hvis han endelig vil underſøge miu private Virkſomhed, vil han deri endnu finde Folk, ſom for 18 Aar ſiden traadte i min Hjeneste, og til hvem jeg i denne lange Marætte uafbrudt har ſtaaet i det ſamme hjertelige og inderlige Forhold, og han vil yderligere kunne erfare, at uagtet det ſtore Antal Lyende, ſom jeg har haft i mit Brød, vil der kun være meget ſaa Tilfælde, hvor Noget er gaaet bort fra mig paa Grund af perſonlige Konflikter med mig. Naar det ærede Medlem deſuagtet, paa Grundlaget af den fuldstændigſte Uvidenhed om de Forhold, ſom han ved denne Leilighed udtalte ſig om, byggede et Bjerg af Beviſer for,